

SPITERI BAILEY ADVOCATES

21 ta' Novembru 2016

**Onor. Sur Tonio Fenech
Chairman
Kumitat Parlamentari ghall-Kontijiet Pubblici
Il-Parlament,
Valletta - Malta**

Onor. Fenech,

F'isem il-Union Haddiema Maghqudin - Voice of the Workers (UHM) u I-Medical Association of Malta (MAM), qed inressaq l-odjerna talba sabiex il-Kumitat Parlamentari ghall-Kontijiet Pubblici, li tieghu inti Chairperson, jinvestiga l-kuntratti hekk maghrufa tat-tlett sptarijiet mal-Vitals Global Healthcare Malta (VGH).

L-interess ewlieni taz-zewg trade unions huwa dak tal-membri tagħha, haddiema tal-Isptarijiet pubblici relattivi. Il-Gvern qed jesigi illi I-Unions tagħna jagħlqu l-ftehim – izda I-Unions qed iħossu illi mhux fl-interess tal-membri tagħhom illi jikkonkludu l-ftehim u dan fid-dawl ta' tant u tant mistoqsijiet, fatti neboluzi, nuqqas ta' risposti u nuqqas ta' trasparenza li jiccirkondaw il-ftehim milhuq bejn il-Gvern u I-Vitals Global Healthcare Malta.

Il-Unions esponenti jhossu illi mhux sewwa u ma jkunx fl-interess tal-membri tagħhom illi jagħlqu l-ftehim meta mhux car x'inhuma l-konsegwenzi legali, prattici, fattwali, industrijali u reali fuq il-haddiema, konsegwenza tal-ftehim iffirmat bejn il-Gvern u I-Vitals Global Healthcare Malta.

Il-Unions għamlu hafna mistoqsijiet li baqghu mhux mwiegħba. Il-Unions talbu għal hafna informazzjoni li baqghet ma nħatatax. Il-Unions esperenzaw xħur twal ta' nuqqas ta' trasparenza, ta' nuqqas ta' serjeta' u ta' nuqqas ta' *level playing field*. Huwa għalhekk, illi qabel ma I-Unions jhossuhom komdi dwar l-effetti reali tal-kuntratt msemmi fuq il-haddiema u I-kundizzjonijiet tagħhom, huma mhux ser jersqu biex jiffirmaw. Huwa għalhekk ukoll, li I-Unions qed jagħmlu minn kollex kif ikollhom I-informazzjoni kollha, inkluz għalhekk billi ressqa t-talba odjerna.

158, MERCHANTS STREET,
VALLETTA VLT 1176, MALTA

T: +356 21 447 047
F: +356 21 491 069

INFO@SBADVOCATES.COM.MT
SBADVOCATES.COM.MT

Fatti Rizultanti sal-lum

Reċentament, il-Gvern ħabbar li kien se jgħaddi tliet sptarijiet f'idejn operatur privat, anzi aktarx illi lum għja ghaddha l-istess spartijiet.

Sal-ġurnata tal-lum ġew ippubblikati siltiet mill-kuntratti filwaqt illi partijiet sħaħi gew iċċensurati.

Kien hemm xi stqarrijiet (mhux verifikati u aċċertati) min-naħha tal-Gvern, li minnhom jirrizulta illi :

- Il-kumpanija *Vitals Global Healthcare Malta* hi kumpanija ġidha li twaqqfet reċentament u giet registrata hawn Malta wara li saret is-sejħa għall-offerti;
- Din il-kumpanija hi proprijeta' ta' kumpanija *Bluestone 4*, registrata fil-British Virgin Islands (BVI). Jissemma vagament, mingħajr verifika, li din hi parzialment proprijeta' ta' I-Oxley Group ta' Singapore, iżda ħadd ma jaf verament din ta' min hi;
- L-ebda waħda minn dawn il-kumpaniji mhi magħrufa illi għandha esperjenza fis-settur tas-saħħha, iżda nafu li *Vitals Global Healthcare* talbet u ħallset għall-konsulenza ma' żewġ kumpaniji Amerikani assoċjati ma' *Boston Medical* u *Virginia Medical*, li minn naħha tagħhom, dawn dejjem stqarrew li m' għandhomx x'jaqsmu mal-kumpanija Vitals;
- Is-Sur Ram Tumuluri hu dikjarat bħala direttur tal-kumpanija *Vitals*. Minn tfittxija fuq dominji pubblici fl-internet jidher li hemm twissija dwaru mill-Canadian Chamber of Commerce peress li kien involut f'kumpanija li kienet tmexxi lukandi u li falliet;

Jidher li l-kumpanija *Vitals Global Healthcare* u *Bluestone* għandhom assi konsistenti biss fi ftit eluf ta' ewro;

Is-Sur Ram Tumuluri stqarr f'intervista fil-ġurnal *The Malta Independent* li Oxley kienet se toħroġ terz mill-investiment mwieghed ta' €200 miljun, waqt li ż-żewġ terzi l-oħra kienu ser jinstabu minn kredituri finanzjarji oħrajn;

SPITERI BAILEY ADVOCATES

Minn tfittxija fuq dominji pubblici fl-internet, jidher li *Oxley* qatt ma ddikjarat li ser tagħmel xi investiment f'dan il-progett, dan ma jidher imkien fil-website uffiċjali tagħha;

Fil-programm *Xtra* fuq PBS, il-Ministru Fearne qal li l-investiment ser issir issa minn *Oxley* u “Bank of Australia”;

F'intervista li saret mill-preżentatur Sergio Mallia fuq Radju RTK xi granet ilu, il-Ministru Chris Fearne qal li l-finanzjament kien gej, in kwantu għal terz minn *Oxley* u żewġ terzi mill-kumpanija *Allianz*. Minn riċerka li saret fuq dominji pubblici fl-internet, jirrizulta li l-kumpanija *Allianz* qatt ma ddikjarat dan l-investiment u ebda uffiċjal jew parti mill-management ta' *Allianz* qatt ma ġhamel xi referenza għal dan ir-rigward;

Illi anzi, jirrizulta minn pubblikazzjonijiet ta' għurnalisti lokali (Daphne Caruana Galizia blog) illi minn side letter ippubblikat jidher li din talbet li tinhall mill-obbligazzjonijiet finanzjarji tagħha – fatt dan li ma jidhirx illi gie negat.

Il-Ministru Fearne ukoll iddikjara fuq Radju RTK li t-tliet sptarijet għaddew f'id-ejn il-kumpanija *Vitals Global Healthcare Malta*:

- Għas-somma ta' €3 miljun u čens annwali ta' nofs miljun ewro (€500,000) fis-sena għat-tliet siti f'daqqa.
- Il-Ministru Fearne qal ukoll li (a) il-Gvern kien se jħallas għas-servizz, (b) il-ħaddiema ma kienux se jonqsu, (c) li s-somma li kien se jħallas il-Gvern kienet se tkun daqs kemm qed tiswa l-ill-Gvern bħalissa u (d) li l-pagi kienu se jitħallsu mill-Gvern u mbagħad jitnaqqsu mill-ħlas dovut;
- Intqal li mill-profitti ta' žvilupp fit-turiżmu mediku fi sptar privat, l-Isptar San Luqa, u f'Għawdex, l-operatur se jdaħħal biżżejjed flus biex ikun jista' jagħmel profitt wara li jaqta' l-ispejjeż kollha.

Bart's Medical School (Queen Mary University of London)

Il-Gvern iffirma ftehim separat u indipendent ma' *Bart's Medical School* bl-intenzjoni li din thaddem kors ta' ħames snin, bl-ewwel sentejn isir f'bini f'Għawdex u mbagħad jissokta fl-Isptar Mater Dei għal tlett snin.

Jidher ukoll li l-Gvern Malti ntrabat li jimpjega miegħu l-gradwati kollha ta' din l-Universita' għal perijodu ta' sentejn. Jidher li l-bini ta' Għawdex għandu jinbena minn *Vitals Global Healthcare* bħala parti mill-kuntratt. Il-gradwati Maltin tal-Medical School ta' l-Universita ta' Malta m'għandomx din il-garanzija.

Wara ftehim mal-Medical Association of Malta ġie dikjarat minn Bart's li huma kienu se jħallsu lit-tobba Maltin skont il-flehim kolletti preżenti ma' l-Universita'.

Bart's dejjem iddikjara li ma għandhom xejn x'jaqsmu ma' *Vitals*, tħlief li kien se jkollhom membru wieħed minn tnax fit-tmexxija tal-isptar.

Il-business model ta' Bart's jidher possibbli peress li l-Gvern ha r-riskju kollu fuqu. Malta għandha reputazzjoni tajba, u d-domanda internazzjonali għal dan it-tagħlim hi qawwija.

Il-licenzjar u l-applikazzjoni għall-permessi

Wieħed ma jistax jifhem kif *Vitals Global Healthcare*, li għandha biss żewġ impjegati, (jiġifieri l-Kap Eżekuttiv, is-Sur Armin Ernts u l-Assistent Personal li tiegħi, u mingħajr Dipartiment tar-Riżorsi Umani, u mingħajr Dipartiment tal-Procurement) tista' tmexxi ufficċju wieħed aħseb u ara tliet sptarijiet shah. Jidher li l-kumpanija *Vitals Global Healthcare* m'għandhiex flus, jew nies, jew esperjenza biex tagħmel dan.

Wieħed, għalhekk, ma jiskantax li l-kumpanija wkoll insiet tapplika għal-licenzji necessarji biex wieħed imexxi dawn l-isptarijiet u di fatti, in segwit u għal Protest Giudizzjajru li tressaq xi gimħat ilu miz-zewg Unions esponenti, kien irrizulta illi l-licenzji kien għad ma għandhomx.

Filwaqt li l-Gvern, meta l-Onor. Konrad Mizzi kien ufficjalment il-Ministru responsabbli għas-Sahha, kien ħareġ bl-ideja li tista' tibni sptar mingħajr applikazzjoni ta' ippjanar, dan kollu kellu jiġi rtirat taħt pressjoni Ewropeja skond id-direttivi ta' l-UE u l-Ligħiżjet ta' Malta.

SPITERI BAILEY ADVOCATES

Ftehim mal-Unions

Illi fis-settur tas-Sahha Pubblika, huma erbgha I-Unions li jirrappresentaw id-diversi setturi ta' haddiema. B'zieda mal-Unions esponenti, jizdiedu I-GWU u I-MUMN.

Gie mhabbar illi I-MUMN u I-GWU iffirmaw il-ftehim taghhom. Jinghad illi gie assikurat illi l-membri taghhom jibqgħu ħaddiema tal-Gvern ta' Malta anke jekk ser jaqgħu taħt l-hekk imsejjaħ *management* ġdid. Dan minkejja illi mill-partijiet tal-kuntratt pubblikati – din ma tirrizultax.

Min-naħa tagħhom, il-UHM *Voice of the Workers* u I-Medical Association of Malta (MAM), il-unions esponenti, minħabba dubji serji, qed jinsistu li qabel ma jieħdu dan il-pass u jorbtu lill-membri tagħhom bi ftehim, għandhom l-ewwel jiġi pubblikati l-kuntratti kollha, isir *due diligence exercise* mill-Awditur Ĝenerali fuq il-kwistjonijiet u d-dubji kollha u issa issir I-investigazzjoni mill-Public Accounts Committee tal-Parlament Malti. Huwa b'hekk illi kwalsiasi dubbji forsi jiġi kkjarifikati.

“Forsi”, peress illi jibqghu dubbji zgur dwar tant avvenimenti ohra illi mhux b'kumbinazzjoni jiccirkondaw ukoll din il-kwistjoni tal-kuntratti tal-ispartijiet mal-Vitals, mhux l-anqas, il-kwisjtoni tal-*Panama Papers*.

Dan il-ftehim bejn il-Gvern ta' Malta u Vitals Global Healthcare gie negozjat minn żewġ persuni msemmija fil-*Panama Papers* li fl-istess zmien ta' dawn in-negożjati, fethu kumpaniji sigreti, u kkuntattjaw mhux inqas minn disa' banek biex fihom ikunu jistgħu jitfghu s-senserji u kommissjonijiet, li kienu jammontaw għal mijiet ta' eluf ta' ewro fis-sena.

Sitwazzjonijiet li certament huma inkwetanti imma ukoll iqajjmu hafna u hafna dubbji.

Fost l-iżjed affarrijiet inkwetanti għall-ħaddiema u għall-unions

Kif wieħed jista' japprezza minn numru ta' premessi hawn fuq magħmula, il-Unions esponenti għandhom numru ta' *issues* illi qed jinkwetawhom u li qabel ma jserrhu rashom dwarhom, mhux qed ihossuhom komdi jersqu biex jiffirmaw ftehim mal-Gvern. Fost dawn :

1. *Vitals Global Healthcare Malta*, verament ta' min hi? Finalment, il-Unions u l-membri taghhom, ma min ser ikunu qed ihabbtu wicchom?
2. Min jiftah *BVI Company* jagħmilha biex jaħbi xi ħaġa, jew biex jevadi t-taxxi, jew biex jaħbi minn fejn ġejjin il-flus - allura fejn sejjer il-qligħ li jista' jsir mill-operat tat-tlett sptarijiet f'Malta? Kif jista' jkun illi mistoqsijiet bhal dawn ma jinkwetawx lill-haddiema u r-rappresentanti tagħhom?
3. Il-ħabi jsir, jew għax ikun hemm possibbilta' ta' qligħ illegali, fl-agħar każ minn kriminalita' organizzata, jew inkella politiċi korrotti, jew indħil ta' gvernijet jew servizzi sigrieri ta' certu pajjiżi b'interess li jikkontrollaw servizz essenzjali. Il-Unions esponenti ihossu illi dawn id-dubbji kollha għandhom jigu eliminati.
4. Minn fejn ġejjin il-flus għal dan l-investiment? L-istabilita' tal-operatur hija mportanti ghall-Unions sabiex jassikuraw l-impjieg u l-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-membri tagħhom.
5. X'inihi r-raġuni ghaliex qed tinheba l-identita' tal-proprjetarji wara dan il-progett?
6. Il-Unions jidhrilhom illi l-*business model* kif dikjarat *prima facie* juri riskju kbir. Kif jista' wieħed iġib lura l-investiment mingħajr ma l-Gvern joħroġ ewro iż-żejjed? Il-Unions jidhrilhom illi jew ingħatat informazzjoni ħażina, jew inkella mhux investiment serju.
7. X'inihi l-pozizzjoni tal-Gvern fir-rigward tal-*indemnity clause* illi l-membri tal-MAM igawdu minnha llum fl-isfond tal-ftehim mal-*Vitals Global Healthcare Malta*?
8. Il-haddiema u l-Unions esponenti jixtiequ illi jkun dejjem assikurati illi huma joffru l-aqwa servizz tas-sahha għall-poplu Malti. B'dawn id-dubbji kollha, kif jistgħu jserhu rashom il-Unions esponenti illi l-membri tagħhom ser ikunu qed jahdmu f'ambjent tajjeb biex joffri servizz mediku tajjeb, adegwat u ta' livell għall-poplu Malti u Ghawdexi?
9. Kif ser ikun assikurat illi l-haddiema membri tal-Unions esponenti ser ikollhom l-ghoddha, l-materjal u l-*equipment* kollu necessarju sabiex jadħmu, u illi tali makkinarju ikun mantnut b'mod adegwat?

SPITERI BAILEY ADVOCATES

10. X' garanziji hemm li l-pazjenti Maltin u Ghawdxin ser jinghataw l-ahjar kura medika u bla dewmien u li dan ma jigix pregudikat minhabba priorita ghall-pazjenti barranin (*medical tourists*)?

Is-sens ta' responsabbilita' tal-Unions jiddetta illi ma jagħlqx ftehim sakemm ma jkunux jafu l-parametri kollha importanti u necessarji f'liema il-membri tagħhom ser ikunu qed jahdmu u joperaw fis-snin li gejjin. Huwa insult illi l-Gvern jippretendi illi l-Unions jintrabtu għal numru ta' snin meta l-fatti kollha għadhom mhux magħrufa. Aktar u aktar meta hemm tant habi, dubbji u misteri wara l-ftehim tal-Gvern mal-Vitals Global Healthcare Malta.

Konklużjoni

Għaldaqstant il-**UHM Voice of the Workers** u l-**MAM** qed jitkolbu lill-Kumitat Parlamentari għall-Kontijiet Pubbliċi sabiex jinvestiga dawn il-kuntratti bl-aktar mod dettaljat fil-kuntest tal-premessi hawn fuq magħmula u l-preokkupazzjonijiet hawn fuq espressi, mhux lanqas, illi:

Ma jagħmilx sens li l-Gvern qed jgħaddi t-tmexxija ta' tliet sptarijiet ewlenin f'idejn kumpanija anonima li timpjega biss żewġ persuni, mingħajr ftehim mal-*Unions* dwar il-ħaddiem li l-kumpanija m'għandha ebda esperjenza fis-settur;

Li minkejja dan, s'issa saret applikazzjoni mal-Awtorita tal-Ippjanar biss biex tiġi rrangata l-faċċata ta' l-Isptar San Luqa u bini ta' uffiċċċi u *lecture rooms* f'Għawdex. Dan kollu juri li m'hemm l-ebda intenzjoni serja sabiex isiru sptarijiet ġoddha.

Illi fl-opinjoni ta' l-awturi, dan mhux qed isir fl-aħjar interess tal-poplu Malti u s-servizz mediku li jixraqlu, iżda biex kumpanija li m'għandhiex assi u li mhix magħrufa, tkun tista' tuża l-bini li ngħatalha għal tletin sena, fl-isfond ta' dubbji dwar il-materji finanzjarji u kummercjalji tal-kuntratt.

Il-*Unions* esponenti għandhom ukoll dubbji serji dwar fl-użu tal-fondi pubbliċi u l-assi pubblici, partikolarmen, jekk ġewx segwiti il-ligijiet ta' *public procurement*, jekk il-evalwazzjonijiet tal-binjiet tat-tlett siti ta' sptarijiet sarux bi procedura korretta mid-Dipartiment tal-Artijiet, u jekk din il-evalwazzjoni saritx minn periti indipendent, u jekk il-prezzijiet ikkowotati kinux jirreflettu r-realtajiet tas-suq.

SPITERI BAILEY ADVOCATES

Jekk jirrizulta illi l-proprjetajiet ghaddew bi prezz baxx, kif aktarx hu l-kaz, u jekk dan sar bl-iskop illi l-proprjetajiet jintuzaw ghal garanzija bankarja necessarja, allura jekk hux kaz dan ta' *state aid* bi ksur tar-regolamenti u ligijiet Ewropej?

F'Għawdex, b'mod partikulari, dan l-operatur ngħata monopolju li jista' jirriżulta li fil-futur dan jista' jintuża kontra il-pazjenti Ĝħawdxin, jekk dan hux permess taħt il-ligijiet tal-kompetizzjoni, u jekk ingħatax eżenzjoni minn dan, u jew dan sarx kif tirrikjedi il-liġi.

Għal dan kollu, Onorevoli Chairperson tal-Kumitat Parlamentari għal Kontijiet Pubblici, il-Unions esponenti qed titlob lill-Kumitat minnek mmexxi sabiex jinvestiga fid-dettal il-kuntratt magħmul bejn il-Gvern u l-Vitals Global Healthcare Malta u/jew kwalsiasi entita' ohra, peress illi qabel ma jkun hemm il-konkluzjonijiet ta' din l-investigazzjoni u dik tal-Auditur Generali, il-Unions esponenti mhux disposti illi jiffirmaw ebda ftehim.

Il-Unions esponenti qed iweħħdu l-kooperazzjoni shiha tagħhom, anke jekk necessarju, billi jixhdu quddiem il-Kumitat.

Nirringrazzjak u Nselli Għalik,

Avv. Ian Spiteri Bajley